

Exam Code: 224901

Paper Code:1180

Master of Arts (Music Vocal) Semester-I
Course Title: Theoretical Survey of Indian Music
Course Code: MMVL-1361

Time Allowed: 3 Hours

70

Max. Marks:

Note: Attempt five questions in all selecting at least one question from each section. Fifth question can be attempted from any section. Each question carries 14 marks.

Section –A

1. Define Naad & Sahayak Naad thoroughly.
2. Justify the relation between Shruti & Swar.

Section –B

3. What is the meaning of Samvaad. Explain this term in the context of Music.
4. Write a detailed note on Swarit.

Section –C

5. Define Moorchana with its use in today's classical music system.
6. Write a detailed note on Avirbhav - Tirobhav with few examples.

Section –D

7. Write down the complete description of Raag Bhairav
8. Write down the notation of Ektaal Taal up to Chaugun Layakaries.

Punjabi Version

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਏ

1. ਨਾਦ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਨਾਦ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
2. ਸ਼ਰੂਤੀ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਬੀ

3. ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਸਵਰਿਤ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਸੀ

5. ਮੂਰਛਨਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅੱਜ ਦੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
6. ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਵੀਰਭਾਵ - ਤਿਰੋਭਾਵ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਡੀ

7. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦਾ ਪੂਰਣ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖੋ।
  8. ਚੌਗੁਨ ਲੈਅਕਾਰੀ ਤੱਕ ਏਕਤਾਲ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ।
-

Exam Code: 224901

Paper Code:1181

Programme: Masters of Arts (Music Vocal)

Semester – I

Course Title: Historical Study of Indian Music (Theory)

Course Code: MMVL-1362

Time Allowed: 3 Hours

Marks: 70

Note: Attempt five Question selecting one from each section and Fifth question can be attempted from any section. Each question carries 14 Marks.

Section-A

1. What is the development of Music in Ramayan period.
2. Compare the Hindustani and karnataki Music system in detail.

Section-B

- 3 Write down the biography of Ustad vilayat khan .
4. Explain the following Ghranas
  - Punjab Ghrana (Tabla)
  - Kirana Ghrana (Gayan)

Section-C

5. Describe the role of Punjab in the field of Classical Music.
6. Explain the Relation of Vocal Music with Instrumental Music.

Section-D

7. Write down the contribution of V.N Bhatkhande and V.D Paluskar in Indian Classical Music.
8. What do you know about Academic training of Indian Classical Music. Write its Merits and Demerits.

(PUNJABI VERSION)

ਨੋਟ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਰਾਮਾਇਣ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀ ਹੈ।
2. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-2

3. ਉਸਤਾਦ ਵਿਲਾਇਤ ਖਾਨ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖੋ.
4. ਹੇਠਲੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
  - ਪੰਜਾਬ ਘਰਾਣਾ (ਤਬਲਾ)
  - ਕਿਰਨਾ ਘਰਾਣਾ (ਗਯਾਨ)

ਯੂਨਿਟ-3

5. ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਵੋਕਲ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-4

7. ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੀ.ਐਨ. ਭਾਤਖੰਡੇ ਅਤੇ ਵੀ.ਡੀ. ਪਲੁਸਕਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਲਿਖੋ।
8. ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਬਾਰੇ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਿਖੋ।